

Evropský plán boje proti rakovině

Informační podklad ke sdělení Evropský plán boje
proti rakovině

Podklad k dokumentu Rady č. 5930/21
březen 2021
zpracoval: Michal Pohl

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 3
- Obsah a dopad:..... 3
- Stanovisko vlády ČR: 4
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 4
- Projednávání ve výboru pro zdravotnictví PS PČR: 5

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Evropský plán boje proti rakovině	Typ řady: interní
Zpracovala: Pohl, M.	První vydání řady: říjen 2004
Číslo: Podklad k dokumentu č. 5930/20	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Datum: březen 2021	Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova:	Jazyk: CZ
Rakovina; plán; prevence; léčba; kvalita života	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

SDĚLENÍ

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě - Evropský plán boje proti rakovině KOM(2021) 44 v konečném znění, kód Rady 5930/21

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
8. 2. 2021
- **Procedura:**
Není projednáváno legislativním postupem, jedná se o dokument nelegislativní povahy, který nepodléhá schválení v Radě a Evropském parlamentu. Procedura je ukončena jeho přijetím a předložením těmto institucím.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 3. března 2021, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 9. března 2021 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Hodnocení z hlediska principu subsidiarity se neuplatní, jedná se o dokument informační povahy.
- **Odůvodnění a předmět:**

Cílem [Evropského plánu boje proti rakovině](#) je obnovit politický závazek v oblasti prevence a léčby rakoviny a související péče a nalézt účinný komplexní přístup k této problematice s použitím všech dostupných prostředků. Plán se zaměřuje na čtyři klíčové oblasti činnosti, kde je potenciální přínos EU největší: 1) prevenci, 2) včasné odhalení, 3) diagnostiku a léčbu a 4) kvalitu života stávajících a bývalých onkologických pacientů.

Onkologická onemocnění jsou jednou z nejčastějších příčin smrti v EU. Toto onemocnění má závažný dopad na občany EU a na její hospodářství. Podle údajů Evropské komise jsou celkové ekonomické náklady rakoviny 100 mld. EUR ročně. Cílem předkládaného plánu je soustředěným úsilím podpořit, koordinovat a zlepšit činnost členských států v oblasti boje proti rakovině a snížit utrpení pacientů a jejich rodin. Předkládaný plán má řešit všechny aspekty tohoto onemocnění, přičemž se soustředí na zájmy a blahobyt pacientů, jejich rodin a širší populace.

- **Obsah a dopad:**
Plán zahrnuje 4 klíčové oblasti činnosti: 1) prevence, 2) včasné odhalení, 3) diagnostika a léčba a 4) kvalita života stávajících a bývalých onkologických pacientů. Plán obsahuje deset stěžejních iniciativ, které doplňuje řada podpůrných akcí.

Pokud jde o první oblast, tedy **prevenci**, boj proti rakovině by se měl zakládat na pokroku v oblasti vědy a technologií. V tomto ohledu bude EU podporovat výzkum a inovace v oblasti boje proti rakovině, včetně **financování výzkumné infrastruktury a cloud computingu**. V rámci Společného výzkumného střediska bude vytvořeno nové **Znalostní onkologické centrum**, které bude pomáhat koordinovat vědecké a technické iniciativy související s rakovinou na úrovni EU. V oblasti využití dat a digitalizace bude EU navrhovat **Evropský prostor pro data z oblasti veřejného zdraví**, který

umožní onkologickým pacientům bezpečný přístup k jejich zdravotním údajům v integrovaném formátu a jejich sdílení. Stěžejní iniciativou v oblasti digitalizace má být **Evropská iniciativa pro zobrazování rakoviny**, jejímž cílem bude vytvořit atlas snímků souvisejících s rakovinou, který bude sdílen s výzkumníky a inovátory. V oblasti prevence dále Komise hodlá usilovat o zlepšení zdravotní gramotnosti o rizicích rakoviny a o dosažení Evropy bez tabáku a bude podporovat snižování škodlivé konzumace alkoholu. Komise bude usilovat o zlepšení podpory zdraví prostřednictvím přístupu ke zdravému stravování a fyzické aktivitě a o snižování znečištění životního prostředí.

Co se týče druhé oblasti, tedy **včasného odhalení rakoviny**, Komise předloží **nový program screeningu**, který by měl zajistit široké rozšíření screeningu u některých typů rakoviny. V oblasti screeningu by měly být vypracovány nové pokyny a programy pro jeho zkvalitnění.

V rámci třetí oblasti, tj. **diagnostiky a léčby**, se EU bude zaměřovat na poskytování ještě kvalitnější péče vysoce kvalitními pracovníky ve zdravotnictví. Komise do roku 2025 zamýšlí zřídit **sít, která propojí uznávaná národní onkologická centra** v každém členském státě. Léčba rakoviny nejnovějšími a účinnými léky má být podle Komise lépe dostupná. K tomu Komise zamýšlí zřídit iniciativu „**Diagnostika a léčba rakoviny pro všechny**“. Důležitou součástí boje proti rakovině má být personalizovaná medicína, včetně léčiv. Ta má být zaměřena na konkrétní pacienty a přizpůsobena jejich potřebám. V rámci individualizované medicíny Komise zahájí projekt **Genomika pro veřejné zdraví a Evropskou iniciativu pro pochopení rakoviny**, které by měly usnadnit členským státům využívání genomiky k léčbě rakoviny.

Čtvrtou oblastí je **zlepšení kvality života stávajících a bývalých onkologických pacientů a jejich pečovateli**. V této oblasti zahájí Komise stěžejní **Iniciativu pro lepší život onkologických pacientů** a vytvoří virtuální Evropské digitální centrum pro onkologické pacienty. Tyto iniciativy by měly usnadnit život pacientů a sledovat jejich zdravotní stav. Evropská komise bude usilovat o podporu a spravedlivé zacházení s pacienty na trhu práce a v rámci jejich přístupu k finančním službám. Evropská komise by rovněž chtěla snížit nerovnost v oblasti rakoviny, neboť úspěšnost léčby rakoviny i míra jejího výskytu se liší v závislosti na státech či regionech, ale také v případech společenských skupin. Nerovnost by měla být sledována Registrem nerovností v oblasti rakoviny, jehož provoz by měl být zahájen v roce 2021. Komise rovněž hodlá zaměřit pozornost na boj proti rakovině u dětí. V tomto ohledu zahájí Komise iniciativu „**Pomoc dětským onkologickým pacientům**“, která by měla zajistit, aby děti měly přístup k účinné a rychlé léčbě rakoviny.

Na realizaci opatření nastíněných v tomto dokumentu mají být vyčleněny 4 mld. EUR, zejména v rámci programů „EU pro zdraví“, „Horizont Evropa“ či „Digitální Evropa.“

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR obecně vítá a podporuje Evropský plán boje proti rakovině, nicméně k některým jeho částem má výhrady, neboť obsahují nepřesnosti. Jedná se např. o přeshraniční sdílení dat, kde se vláda ČR domnívá, že členské státy nemusí tyto investice po pandemii covidu-19 považovat za prioritní. Podle vlády ČR se celá řada navrhovaných opatření v ČR již úspěšně provádí.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Předkládaný dokument je v Evropském parlamentu projednáván Výborem pro životní prostředí, zdraví a bezpečnost potravin. Projednání tohoto dokumentu se nachází v přípravné fázi.

V úterý 16. března 2021 proběhla v rámci [neformální videokonference ministrů zdravotnictví](#) výměna názorů ohledně provádění evropského plánu boje proti rakovině.

- **Projednávání ve výboru pro zdravotnictví PS PČR:**

Výbor pro zdravotnictví PS PČR projednal dokument dne 17. 3. 2021 a usnesením č. 360 přijal tyto závěry:

Výbor pro zdravotnictví Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

- I. **b e r e n a v ě d o m í** sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Evropský plán boje proti rakovině /kód dokumentu 5930/21, KOM(2021) 44 v konečném znění/;
- II. **ž á d á** Ministerstvo zdravotnictví, aby ve spolupráci s Výborem pro zdravotnictví Poslanecké sněmovny PČR a Senátu PČR vypracovalo návrh priorit onkologické strategie České republiky, a návrh předložit Výboru pro zdravotnictví, nejpozději do konce dubna 2021;
- III. **p o v ě ř u j e** předsedkyni výboru prof. MUDr. Věru Adámkovou, CSc., aby o tomto usnesení informovala předsedu Výboru pro evropské záležitosti.